

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2020»**

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούππας	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Άννα Θεολόγου
Στέφανος Στεφάνου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6, 13 και την 21^η Ιουλίου 2020.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εισαγωγή ρυθμίσεων για την ενίσχυση της φοροεισπραξιμότητας και την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, επιδιώκεται ειδικότερα η υιοθέτηση διατάξεων που στοχεύουν στην αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα της εμπορίας κινητών τηλεφώνων, κονσόλων παιχνιδιών και παρόμοιων προϊόντων, με την εφαρμογή της ευχέρειας που παρέχεται από το άρθρο 199(α) της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006 σχετικά με

το κοινό σύστημα ΦΠΑ, που προνοεί ότι τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι υπόχρεος για την καταβολή του ΦΠΑ είναι ο λήπτης.

Περαιτέρω, προτείνεται η υιοθέτηση διατάξεων με τις οποίες επιδιώκεται η πάταξη της φοροδιαφυγής στον τομέα της οικοδομικής βιομηχανίας μέσω της επιβολής υποχρέωσης στον λήπτη να αποδίδει ΦΠΑ και για συναλλαγές που διεξάγονται με μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα, όπως και διατάξεις που αποσκοπούν στην αύξηση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους με τη βελτίωση και την αποσαφήνιση διατάξεων που ρυθμίζουν θέματα ευθύνης παραληπτών/διαχειριστών.

Πέραν των πιο πάνω, επιδιώκεται η ενσωμάτωση στον βασικό νόμο όρων και ορισμών που περιλαμβάνονται αντίστοιχα στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, ο περιορισμός της άσκησης του δικαιώματος υποβολής αιτήματος επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου, ώστε να γίνεται εντός της ίδιας προθεσμίας για την οποία το υπόχρεο στον φόρο πρόσωπο τηρεί βιβλία και αρχεία, η υιοθέτηση διατάξεων σε σχέση με την υποχρέωση για εγγραφή στο Φορολογικό Μητρώο προσώπων μη εγκατεστημένων στη Δημοκρατία, καθώς και λεκτική διόρθωση ορισμένων υφιστάμενων διατάξεων του νόμου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση, με το νομοσχέδιο, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί, προτείνονται διατάξεις που αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση των ορισμών των όρων «αναδιάρθρωση» και «δανειολήπτης», ώστε να συνάδουν με τους ορισμούς που προβλέπονται στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο.
2. Εισαγωγή του όρου «νομικό πρόσωπο» και του ορισμού του για σκοπούς πληρότητας, σαφήνειας και διαφάνειας της νομοθεσίας.
3. Επέκταση της αντίστροφης χρέωσης, δηλαδή απόδοσης του ΦΠΑ από τον λήπτη, για υπηρεσίες ή υπηρεσίες μαζί με αγαθά που παρέχονται στο πλαίσιο

κατασκευής, μετατροπής, κατεδάφισης, επιδιόρθωσης ή συντήρησης οικοδομής ή οποιουδήποτε έργου πολιτικής μηχανικής, όταν λαμβάνονται από οποιοδήποτε πρόσωπο, ανεξαρτήτως του αν αυτό είναι εγγεγραμμένο στο Φορολογικό Μητρώο.

4. Αναστολή καταβολής πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ, όταν ο φορολογούμενος έχει παραλείψει να υποβάλει τη δήλωση εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, μέχρι το εν λόγω πρόσωπο να συμμορφωθεί.
5. Περιορισμό του δικαιώματος διεκδίκησης πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ εντός έξι ετών από το τέλος της φορολογικής περιόδου εντός της οποίας αυτό προέκυψε.
6. Αύξηση της χρηματικής επιβάρυνσης για τη μη έγκαιρη υποβολή φορολογικής δήλωσης για ΦΠΑ από €30 σε €100, με σκοπό την αύξηση του ποσοστού συμμόρφωσης των φορολογουμένων.
7. Επιβολή χρηματικής επιβάρυνσης €500 για κάθε φορολογική περίοδο, με μέγιστο ποσό τις €5.000 για φορολογούμενους που παραλείπουν να συμμορφωθούν με οποιοδήποτε από τα άρθρα του νόμου που προβλέπουν απόδοση του ΦΠΑ με τον μηχανισμό της αντίστροφης χρέωσης.
8. Χρονικός περιορισμός για την υποβολή ένστασης στον Έφορο Φορολογίας στις εξήντα ημέρες, διάστημα το οποίο θεωρείται εύλογο για την άσκηση του δικαιώματος αυτού από τους φορολογούμενους.
9. Υιοθέτηση νέων διατάξεων για εγγραφή μη εγκατεστημένων στη Δημοκρατία υποκείμενων στον φόρο προσώπων που πραγματοποιούν φορολογητέες συναλλαγές, ανεξάρτητα από τον κύκλο εργασιών τους στη Δημοκρατία, με σκοπό τη συμμόρφωση με σχετική απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

10. Τροποποίηση του ορισμού της έννοιας «ανακαίνιση», ώστε να διευκρινίζεται ότι στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (5%) περιλαμβάνονται και οι προσθήκες σε ιδιωτική κατοικία για την οποία έχουν παρέλθει τρία έτη από την πρώτη εγκατάσταση σε αυτή.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του εν λόγω νομοσχεδίου βουλευτές μέλη της επιτροπής υπέβαλαν διευκρινιστικές ερωτήσεις αναφορικά με ειδικότερες πρόνοιές του.

Οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ, δηλώντας ότι συμφωνούν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, υπέβαλαν παράλληλα εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων εξ αυτών και συγκεκριμένα της ρύθμισης που αφορά το ύψος της χρηματικής επιβάρυνσης που επιβάλλεται σε πρόσωπο που δε συμμορφώνεται με τις διατάξεις του νόμου, καθώς και της ρύθμισης για την έναρξη της ισχύος των διατάξεων που αφορούν την απόδοση του ΦΠΑ από τον λήπτη για παραδόσεις αγαθών (άρθρο 4), για την οποία εισηγήθηκαν όπως τεθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Συναφώς, η επιτροπή ζήτησε από τους αρμόδιους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας όπως προβούν σε εκ νέου διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, με στόχο τη διαμόρφωση συναινετικής πρότασης για αναθεώρηση των ειδικότερων προνοιών του νομοσχεδίου, οι οποίες αναφέρονται πιο πάνω.

Ως εκ τούτου, με επιστολή του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2020, υποβλήθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι τελικές θέσεις του αρμόδιου υπουργείου επί του εν λόγω νομοσχεδίου, όπως αυτές διαμορφώθηκαν μετά από περαιτέρω διαβούλευση που διεξήχθη με εμπλεκόμενους φορείς.

Ως αποτέλεσμα, στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου επήλθαν οι ακόλουθες αλλαγές:

1. Διαγράφηκε η προτεινόμενη τροποποίηση συγκεκριμένων όρων και ορισμών, καθότι αυτή είχε ήδη πραγματοποιηθεί με προηγούμενη τροποποίηση της νομοθεσίας και συναφώς καθίστατο αχρείαστη.
2. Το ύψος της χρηματικής επιβάρυνσης, όπως αυτή αναλύεται πιο πάνω, επανακαθορίστηκε στα €200 ανά φορολογική περίοδο και αυτή να μην υπερβαίνει συνολικά τις €4.000. Υπενθυμίζεται ότι η αρχική εισήγηση ήταν για €500 και €5.000, αντίστοιχα, ενώ η εισήγηση του ΣΕΛΚ ήταν για €100 και €2.400, αντίστοιχα.
3. Η έναρξη της ισχύος των διατάξεων του άρθρου 4 του νομοσχεδίου ορίστηκε για την 1^η Οκτωβρίου 2020 αντί για την 1^η Σεπτεμβρίου 2020.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάσσει την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτή πλευρών επί του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικώς σύμφωνα με τα πιο πάνω διαμορφωθεί, κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

28 Ιουλίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.061.017-2020

ΚΠ/ΜΑΧ